
SANNINGEN OM
SMÄRTSTILLANDE MEDEL
Lena
Båt
Tram
Sub
nejtilldroger.se

VARFÖR DETTA HÄFTE PRODUCERADES

Det är mycket prat om droger nuförtiden – i skolan, på gatorna, på internet och i tv. En del av det är sant, en del inte.

Vad du kanske inte vet är att mycket av vad du hör om droger faktiskt kommer från dem som säljer dem. Tidigare langare har medgett att de skulle ha sagt vad som helst till folk för att få dem att köpa droger.

Du behöver verkliga fakta och sanningen om droger så att du kan fatta ett välgrundat beslut om dem. Det är därför vi har producerat detta häfte – för dig.

Din feedback är viktig för oss, så låt oss veta vad du tycker om detta häfte. Besök oss på nätet på **NejTillDroger.se** och skicka e-post till oss på **info@drugfreeworld.org**.

Missbruk av receptbelagda smärtstillande medel

Ungefär 10 miljoner amerikaner missbrukar receptbelagda smärtstillande medel för icke-medicinsk användning.

Många unga människor vänder sig till receptbelagda medel för att bli höga eftersom de tror att dessa preparat är säkrare än illegala gatudroger. Men de inser ofta inte riskerna med att använda dessa kraftfulla droger.

Långvarig användning av smärtstillande medel kan leda till beroende, även för personer som får dem utskrivna av medicinska skäl.

En ökning av användningen av receptbelagda smärtstillande medel i USA började i mitten av 1990-talet med introduktionen av nya opioidbaserade mediciner som Oxycontin.

De marknadsfördes brett som att det var låg risk att de skulle orsaka beroende, men det påståendet visade sig vara falskt.

Vad är SMÄRTSTILLANDE ME

Smärtstillande medel är en stor klass av droger som lindrar smärta. Vissa tillverkas av opiumvallmoväxten,* medan andra är syntetiska opioider som tillverkas i laboratorier. Båda typerna verkar på kroppen och hjärnan på samma sätt som droger som morfin och heroin gör.

Oavsett om de är lagligt förskrivna av en läkare eller skaffade illegalt, är opioider kraftfulla droger som blockerar nervsystemets överföring av smärtsignaler. Opioider stimulerar också delar av hjärnan som är förknippade med njutning. Så, förutom att dölja smärta, ger de en falsk känsla av eufori eller ett rus.

De flesta smärtstillande medlen är mycket beroendeframkallande och extremt svåra att sluta med när man väl har blivit beroende.

* opiumvallmo: en blommande växt som bildar frökapslar vilka innehåller ett brunaktigt, klibbigt extrakt (kallat *opium*) med starkt smärtstillande och berusande effekt

DEL?

De vanligaste receptbelagda opioiderna är:

Hydrokodon: en receptbelagd opioid som säljs under många handelsnamn, bland annat Vicodin och Lortab. Dess styrka liknar morfin och det är mycket beroendeframkallande.

Oxykodon: en receptbelagd opioid som ofta säljs under handelsnamnen Oxycontin och Percocet. När det missbrukas ger det liknande effekter som heroin, påverkar nervsystemet på samma sätt och är beroendeframkallande.

Morfin: en receptbelagd opioid som utvinns ur opium och används för behandling av smärta. Det är beroendeframkallande och har stor potential för missbruk.

Kodein: en receptbelagd opioid som används för lindring av mild till måttlig smärta eller i hostmediciner. Liksom andra opioider är det beroendeframkallande.

Metadon: en receptbelagd opioid som används som underhållsmedicin för opioidberoende och som smärtstillande medel. Det ger inte ett rus som andra opioider gör, men om det tas i stora mängder kan det ge en sorts eufori. Det är ytterst beroendeframkallande.

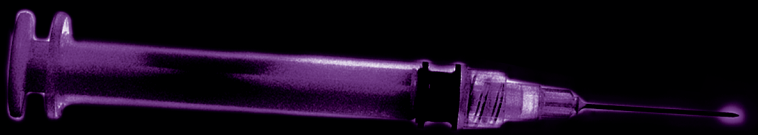
Oxymorfon: en receptbelagd opioid som ofta säljs under handelsnamnet Opana och som har liknande missbrukspotential som morfin.

Fentanyl: en mycket kraftfull opioid som är 50 gånger starkare än heroin. Som receptbelagt medel används det mot svår smärta. Illegalt producerad fentanyl blandas ofta med andra droger och har orsakat en dramatisk ökning av dödsfall på grund av överdoser sedan 2011.

Hydromorfon: en receptbelagd opioid som säljs under handelsnamnet Dilaudid och är fyra till åtta gånger starkare än morfin och är mycket beroendeframkallande.

"Vid 20 års ålder blev jag beroende av ett preparat, vilket började när jag fick ett recept efter en operation. Under de veckor som följde på operationen missbrukade jag tabletten oralt och genom att krossa den kunde jag förstöra den kontrollerade frisättningsmekanismen och svälja eller snorta drogen. Den kan också injiceras för att ge en känsla som är identisk med att skjuta heroin. Den fysiska abstinensen från drogen är inget annat än plågsam smärta."

– James

Slangbeteckningar för smärtstillande medel

Generiskt namn	Varunamn	Slangbeteckningar
Oxikodon	Oxycontin, Percocet	Ms. O.C., Oxy, Oxycet, Ozone, Roxy, Ercs, Kickers, Percs, Rims, Tires
Hydrokodon	Lortab, Norco, Vicodin	Bananas, Dro, Fluff, Hydros, Tabs, Vikes, V-itamin, Watsons, 357s
Dextropropoxifen	Darvocet, Darvon	Footballs, N's, Pink Footballs, Pinks, Yellow Footballs, 65s
Hydromorfon	Dilaudid, Exalgo	D, Dillies, Footballs, Juice, Smack
Petidin	Demerol	Demmies, Pain Killer
Fentanyl	Actiq, Sublimaze	Apache, China Girl, China White, Dance Fever, Friend, Goodfella, Jackpot, Murder 8, Tango & Cash, TNT

Att förstå varför smärtstillande medel blir så BEROENDEFRAMKALLANDE

Opioida smärtstillande medel ger en kortvarig eufori och de är också mycket beroendeframkallande.

Långvarig användning av smärtstillande medel kan leda till fysiskt beroende, där kroppen anpassar sig till drogen och abstinenssymtom uppstår om användningen upphör. Tolerans kan utvecklas, vilket kräver högre doser för samma effekt.

Precis som alla droger maskerar smärtstillande medel helt enkelt smärtan som de tas för. De botar ingenting. Någon som ständigt försöker dämpa

”Jag är **beroende av receptbelagda smärtstillande medel.** Jag började ta receptbelagda smärtstillande medel för några år sedan när min läkare skrev ut dem för att behandla smärta efter en operation i ryggraden. Under de senaste åren **har jag försökt bryta mitt beroende av smärtstillande tabletter** och har faktiskt två gånger själv sökt vård i detta syfte. Jag har nyligen tillsammans med min läkare kommit överens om nästa steg.”

– Rush

Familjemedlemmar demonstrerar mot dödliga smärtstillande medel. Rehabiliteringsexperter säger att beroende av kraftfulla smärtstillande medel som Oxycontin är bland det svåraste att sluta med.

smärtan kan upptäcka att han tar högre och högre doser – bara för att upptäcka att han inte klarar sig genom dagen utan drogen.

Abstinenssymtomen kan inkludera intensivt illamående, förhöjd hjärtfrekvens, högt blodtryck, rastlöshet, lättretlighet, muskel- och skelettsmärta, sömnlöshet, diarré, kräkningar, köldrysningar med gåshud och ofrivilliga benrörelser.

En av de allvarliga riskerna med opioider är andningsdepression – höga doser kan göra att andningen saktar ner och kanske till och med upphör, vilket leder till döden.

Opioidepidemin

Efter åratal av ökande missbruk, beroende och dödsfall på grund av överdoser, förklarade USA opioidepidemin vara en nationell folkhälsokris.

Trots ansträngningar för att ta itu med det, inträffar omkring 200 dödsfall på grund av opioidrelaterade överdoser varje dag. Enligt smittskyddsmyndigheten Centers for Disease Control and Prevention missbrukas opioider utskrivna för kronisk smärta av upp till 29 procent av patienterna som får dem, och omkring 10 procent utvecklar ett opioidberoende.

Fentanyl är för närvarande den främsta orsaken till opioidöverdoskrisen. Langare tillsätter ofta fentanyl till illegala droger för att öka deras styrka, utan att köparen vet om det. Under ett år var nästan 70 procent av alla dödsfall på grund av opioidöverdoser kopplade till fentanyl och andra syntetiska opioider.

Drogrelaterade dödsfall i USA översteg 100 000 per år i början av 2020-talet, främst på grund av missbruk av smärtstillande medel.

”Jag trodde inte att jag hade ett ’drogproblem’ – **jag köpte tabletterna på apoteket.** Det påverkade inte mitt arbete. Jag kände mig lite trött på morgnarna, men inget mer. Det faktum att jag hade ett problem blev uppenbart när jag tog en överdos på ungefär 40 tabletter och **hamnade på sjukhus.** Jag tillbringade 12 veckor på kliniken för att besegra mitt beroende.” – Alex

”Så länge jag kan minnas har jag haft toppar och dalar. Jag blev lätt upprörd över minsta lilla sak. **Jag kunde få vredesutbrott** eller hata någon utan någon som helst anledning. Under lång tid trodde jag att jag var bipolär. Jag började använda droger i oktober förra året för att hjälpa mig med mina oönskade känslor. Men tro det eller ej, **det gjorde bara saker och ting värre.** Nu måste jag hantera mitt beroende och mina känslomässiga problem.” – Thomas

Mentala och kroppsliga verkningar av smärtstillande medel

- Förstoppning
- Illamående
- Kräkningar
- Yrsel
- Förvirring
- Beroende
- Medvetslöshet
- Andningsdepression
- Ökad risk för hjärtattack
- Koma
- Död

Smärtstillande medel: EN KORT HISTORIK

Smärtstillande medel, som ursprungligen utvanns ur opiumvallmon, har använts i tusentals år både för rekreation och som medicin. Den mest aktiva substansen i opium är morfin – uppkallat efter Morfeus, drömmarnas gud i grekisk mytologi. Morfin är ett mycket kraftigt smärtstillande medel, men det är också mycket beroendeframkallande.

På 1500-talet användes laudanum, opium som beretts i en alkoholhaltig lösning, som smärtstillande medel.

Morfin extraherades först från opium i ren form i början av 1800-talet. Det användes i stor utsträckning som smärtstillande medel under det amerikanska inbördeskriget, och många soldater blev beroende.

Mycket beroendeframkallande opiater har använts i tusentals år både för rekreation och som medicin.

Morfin, den mest aktiva substansen i opium, är ett mycket kraftfullt smärtstillande medel som många soldater blev beroende av under det amerikanska inbördeskriget.

En flaska med kodeintabletter – alla opiater lindrar tillfälligt smärta, men är mycket beroendeframkallande.

Kodein är ett mindre kraftfullt medel än morfin som kan extraheras från opium eller syntetiseras. Det isolerades först 1832 i Frankrike av Pierre-Jean Robiquet som ett alternativ till råopium för medicinska ändamål, med färre biverkningar. Det används främst som hostmedicin.

Under början av 1800-talet ökade det rekreationella bruket av opium och på 1830-talet nådde britternas beroende av drogen en rekordnivå. 1839 skickade britterna krigsfartyg till Kinas kust som svar på Kinas försök att stoppa opiumhandeln, vilket inledde det första opiumkriget.

1874 tillverkade kemister heroin när de försökte hitta en mindre beroendeframkallande form av morfin, och heroin marknadsfördes först som ett botemedel mot morfinberoende. Men man upptäckte att heroin var dubbelt så starkt som morfin, och heroinmissbruk blev snart ett allvarligt problem.

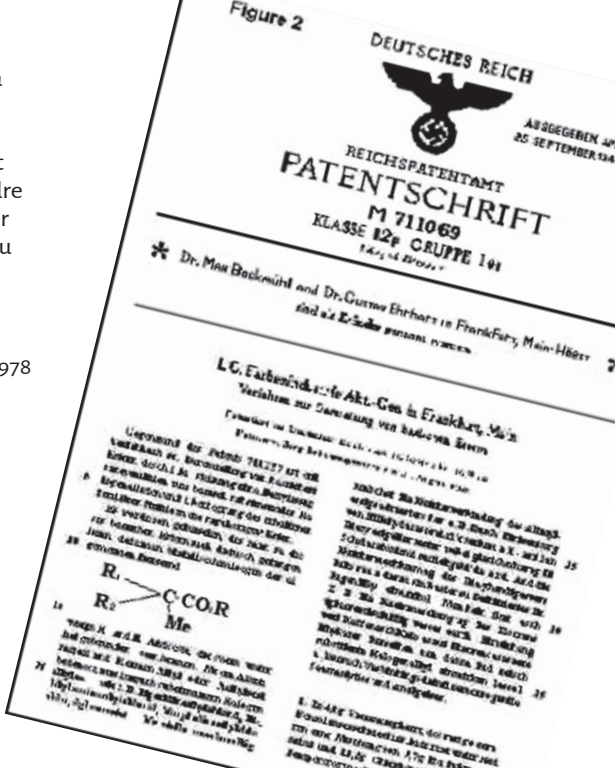
1909 förbjöd den amerikanska kongressen import och användning av opium för alla ändamål utom medicinska.

Metadon syntetiserades först år 1937 av de tyska kemisterna Max Bockmühl och Gustav Ehrhart på företaget IG Farben. De letade efter ett smärtstillande medel som skulle vara lättare att använda under operationer och som hade mindre beroendeframkallande potential än morfin eller heroin, men metadon anses av många vara ännu mer beroendeframkallande än heroin.

Nya smärtstillande medel kom ut på marknaden med godkännande från den amerikanska läkemedelsmyndigheten: Percocet 1976, Vicodin 1978 och Oxycontin 1995.

Fentanyl introducerades först på 1960-talet som ett intravenöst bedövningsmedel för att behandla svår smärta. Från och med omkring 2013 började langare tillsätta fentanyl till andra illegala droger, vilket ledde till en epidemi av överdoser och dödfall.

IG Farbens stämpel, det tyska företag vars kemister Bockmühl och Ehrhart utvecklade formeln för metadon (till höger) – en syntetisk form av heroin.

Figure 2

DEUTSCHES REICH

REICHSPATENTAMT

PATENTSCHRIFT

M 711069

KLASSE 12p GRUPPE 101

* Dr. Max Bockmühl and Dr. Gustav Ehrhart in Frankfurt, Main-Höchst

I.G. Farbenindustrie Akt.-Ges. in Frankfurt, Main

Verfahren zur Darstellung von basischen Estern

$$R_1 \diagdown C \cdot CO_2R$$
$$R_2 \diagup Me$$

En internationell kris

Bland amerikaner i åldern 12 år och äldre som använde illegala droger för första gången, är receptbelagda smärtstillande medel den näst mest missbrukade substansen efter marijuana.

Under ett år rapporterade omkring 10 miljoner människor i USA om sin icke-medicinska användning av smärtstillande medel.

Antalet opioidanvändare fördubblades nästan under ett decennium till 62 miljoner människor världen över.

År 2019 uppgick antalet européer i åldern 15–64 som hade använt opioider under det senaste året till 3,6 miljoner.

Under de senaste fem åren har det också skett en ökning av antalet dödsfall på grund av överdoser av droger i Europeiska unionen.

Förskrivningen av smärtstillande opioider ökade med 34 procent i England, och en brittisk studie visade att mer än 1 av 10 personer som fick opioider för första gången blev långvariga opioidanvändare inom ett år.

Läkare och rehabiliteringsspecialister rapporterar att beroende av receptbelagda smärtstillande medel är ett av de svåraste att övervinna.

Varningssignaler på beroende av receptbelagda smärtstillande medel

De vanligaste receptbelagda opioida smärtstillande medlen (Oxycontin, Vicodin, metadon, Darvocet, Lortab, Lorcet och Percocet) kan, samtidigt som de lindrar smärta, också göra att individers kroppar börjar behöva drogerna för att känna sig normala.

Här är 10 varningssignaler att hålla utkik efter om du tror att någon du känner håller på att bli beroende av smärtstillande medel:

1. Ökning av dosen med tiden som ett resultat av att man utvecklar tolerans mot preparatet och behöver mer för att få samma effekt.
2. Personlighetsförändring och förändringar i energi, humör och koncentrationsförmåga som ett resultat av att vardagens plikter börjar komma i andra hand efter behovet av drogen.
3. Social isolering från familj och vänner.
4. Fortsatt användning av smärtstillande medel efter att det medicinska tillstånd som de var avsedda att lindra har förbättrats.
5. Lägger ner mycket tid på att skaffa recept: kör långa sträckor och besöker flera läkare för att få tag på preparatet.
6. Förändring i dagliga vanor och utseende: försämrad personlig hygien, förändrade sömn- och matvanor, ständig hosta, rinnande näsa och röda, glasartade ögon.
7. Försummelse av hushållssysslor och räkningar; ringer oftare och sjukanmäler sig till skolan eller jobbet.
8. Ökad känslighet för normala synintryck, ljud och känslor; hallucinationer.
9. Glömmer bort händelser som har inträffat och får blackouts.
10. Blir defensiv och brusar upp som svar på enkla frågor i ett försök att dölja ett drogberoende.

Sanningen om droger

Droger är i grunden gifter. Verkningarna beror på hur mycket man tar.

En liten mängd fungerar som ett stimulerande medel (ökar aktiviteten). En något större mängd verkar som ett lugnande medel (undertrycker aktiviteten). En ännu större mängd verkar som ett gift och kan döda.

Detta gäller alla droger. Den enda skillnaden är mängden som behövs för att uppnå avsedd effekt.

Men många droger har en annan negativ aspekt: de påverkar sinnet direkt. De kan förvränga användarens uppfattning av det som händer omkring honom eller henne. Som en följd av detta kan personens handlingar bli egendomliga, irrationella, opassande och till och med destruktiva.

Droger blockerar alla sinnesintryck, både önskvärda och oönskade. Så även om de ger tillfällig hjälp genom att lindra smärta, slår de ut förmåga och vakenhet och grumlar ens tänkande.

Mediciner är droger som är avsedda att påskynda, sakta ner eller förändra någonting i det sätt på vilket kroppen fungerar, för att försöka få den att fungera bättre. Ibland behövs de. Men det förändrar inte det faktum att de är droger: de fungerar som stimulerande eller lugnande medel, och alltför mycket kan döda en. Så om man inte använder mediciner så som det är meningen att de ska användas, kan de vara lika farliga som illegala droger.

Den verkliga lösningen är att skaffa fakta och att aldrig börja ta droger.

VARFÖR TAR MAN DROGER?

Folk tar droger för att de vill förändra något i sitt liv.

Här är några skäl som unga människor har gett till att de tar droger:

- För att passa in
- För att fly verkligheten eller slappna av
- För att de är uttråkade
- För att verka vuxen
- För att göra uppror
- För att experimentera

De tror att droger är en lösning. Men till slut är det drogerna som blir problemet.

Även om det kan vara svårt att ta tag i sina problem, är följderna av droganvändning alltid värre än det problem som man försöker lösa genom att ta dem. Den verkliga lösningen är att skaffa fakta och att aldrig börja ta droger.

Miljontals häften som detta har delats ut till människor över hela världen på mer än 20 språk.

Efterhand som man finner nya droger på gatorna och mer information om deras verkningar blir kända, uppdateras dessa häften och nya skapas.

Häftena publiceras av Stiftelsen för en Drogfri Värld (Foundation for a Drug-Free World), en ideell, allmännyttig organisation med huvudkontor i Los Angeles i Kalifornien.

Stiftelsen tillhandahåller undervisningsmaterial, rådgivning och samordning för dess internationella drogförebyggande nätverk. Den arbetar med ungdomar, föräldrar, lärare, utbildare, volontärorganisationer och myndigheter – alla som är intresserade av att hjälpa andra människor leva ett liv utan drogmissbruk.

REFERENSMATERIAL:

För att se referensmaterialet som använts för att sammanställa detta häfte, gå till NejTillDroger.se/refs.

FOTON: sidan 9: OxyABUSEkills.com (demonstration)

FAKTA MAN MÅSTE KÄNNA TILL

Detta häfte ingår i en serie publikationer som ger fakta om marijuana, alkohol, fentanyl, syntetiska droger, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth och metamfetamin, inhalationsmedel, heroin, LSD och missbruk av receptbelagda medel. Rustad med denna information kan läsaren fatta ett beslut att leva ett liv utan droger.

För att göra gratis onlinekurser eller komma i kontakt med en Drogfri Värld-avdelning i ditt område, gå till NejTillDroger.se

Stiftelsen för en Drogfri Värld
NejTillDroger.se • info@drugfreeworld.org
(+1) 888 668 63 78 • (+1) 818 952 52 60

Scanna här för att ladda ner det här häftet

© 2025 Foundation for a Drug-Free World. Alla rättigheter förbehållna. Truth About Drugs och Stiftelsen för en Drogfri Värld-logon innehas av och används med tillstånd från Foundation for a Drug-Free World. #S001562 - SWEDISH